

OBSAH.

Slovo k českému čtenáři.

Předmluva auktorova.

Kapitola I.

Povinnost—svědomí.

Obor povinnosti. — Žoldněř v Pompeji. — Birkenhead. — Americký zákonodárce. — Základové povinnosti. — Svoboda. — Svědomí. — Moc vůle. — Náboženství. — Sebevláda. — Nejlepší vláda. — Pascal o životě. — Učení Sokratovo. — Plato. — Ideál Nového Zákona. — Dr. Macleod. — Karakter.

Kapitola II.

Povinnost v činnosti.

Povinnost v domácnosti. — Řízení vůle. — Locke o vůli. — Učení ve školách a mravnost. — Lidská svoboda. — Šlechetná práce. — Nesnáze. — Lenost. — Pošetilost. — Odhodlanost a zmužilost. — Profesor Wilson. — Nerozhodnost. — Pessimisté. — Zázraky genia. — Povrchnost vzdělanosti. — Pěstovaná netečnost. — Lhostejnost — Goethe. — Intelektuelní způsobnost. — Lady Verney o literatuře. — Kázeň domácí. — Baron Stoffel o kázni. — „Potopa“.

Kapitola III.

Poctivost--pravda.

Lži. — Malé lži. — Regulus Říman. — Plato a Mark Aurél o pravdě. — Poctivost v obchodě. — Zlehčení výrobkův. — Číňané. — Amerikáni. — Dupinova výstraha. — Závodění (soutěž). — Jakost práce. — Špatná práce lživá práce. — Sokrates o dokonalosti práce. — Wedgewood. — Tomáš Brassey. — Stávky dělnické a špatné časy. — Holyoake. — Amerika a výdělek peněžitý. — Amerika bez učňův. — Špatné obchody. — Obchodní karban. — Úpadky bank. — Sadleir z Tipperary. — Biskup Peterboroughský o zbožňování bohatství. — Upření dluhu penusylvanského. — Illinois stát poctivý. — Poctivý německý venkovan.

Kapitola IV.

Lidé neprodejní.

Lidé bez zásad. — Francouzský mastičkář. — Nepřipustné úkoly. — Poctivci se hledají. — Cizozemská úplatnost. — Amerikáni. — Lidé spravedliví. — Aristides a Fokion. — Demosthenes. — Diocletian. — Jiní lidé neprodejní. — Ondřej Marvel. — Ben Jonson. — Goldsmith. — Guinea Pulleneyova. — Hrabě Chathamský. — Vilém Pitt. — Chamillard. — Sir Arthur Wellesley. — Markýz Wellesley. — Sir Karel Napier. — Sir Jákob Outram. — Lord Lawrence. — Sir Humphry Davy. — Faraday. — Dům Rotschildův. — Macaulay.

Kapitola V.

Zmužilost—vytrvalost.

Zmužilost a zbabělost. — Sir Filip Sidney. — Vytrvalí lidé. — Cena mučennictví. — Sv. Pankrác. — Prvotní křesťané. — Zabijectví v Římě. — Zmužilost Telemachova. — Pád Říma a Řecka. — Účinky křesťanství. — Pronásledování k vůli dogmatu. — Španěly. — Filip II. — Pronásledování ve Francii. — Zabijectví noci

bartolomějské. — Ediktu Nanteského odvolání. — Rozsáhlé mučnictví. — Charakter Hugenetů. — Mučenníci v Anglii, ve Škotsku. — Objevení tolerance. — William Penn. — Taylorovo podobenství. — Mužové vědy: Bruno, Koperník, Galilei. — Kepler, Kolumbus. — Vítězství a porážky. — Leonidas, Judas Makabejský. — Arnold Winkelred. — Ženy švýcarské. — Wallace, Bruce. — Vyobcování Brucea. — Obležení Orlean. — Johanna d'Arc.

Kapitola VI.

Vytrvalost až do konce — Savonarola.

Arnold z Brescie. — Dante. — Jeho vyhnanství. — Stav věci v Itálii. — Savonarola opouští domov. — Jeho kázání. — Jeho příchod do Florencie. — Lorenzo dei Medici. — Savonarola převorem u sv. Marka. — Savonarola káže v dómě. — Jeho mocný vliv. — Smrt Lorenzova. — Piero dei Medici. — Vpád Francouzů do Italie. — Florencie republika. — Stav věci v městě se lepší. — Savonarola ohrožen vražedným útokem. — Savonarola má se státi kardinálem. — Papež jej exkomunikuje. — Na klášter sv. Marka žene se útokem. — Savonarola se vzdá. — Jeho poslední napomínání. — Jeho muky, pozbavení hodnosti a smrt. — Zajímavost Florencie.

Kapitola VII.

Plavec.

Srdnatost námořníkův. — Vychovávací vliv moře. — Moře dráhou obchodu. — Sir Samuel Baker. — Námořníci slavnými objeviteli. — Plavci portugalští, angličtí a holandské. — Slavné plémě námořnické. — Nepřemožitelná Armada. — Sir Francis Drake. — Drakeův útok na Španěly. — Síla Armady. — Její se objevení před břehy. — Boj kanálem vzhůru. — Armada z Calais ven. — Útoky. — Ztroskotání Armady. — Sir Richard Grenville. — Lodní moc a obchod. — Napoleon a Nelson. — Kapitán Riou. — Knowles, kapitán Northfleetu. — Loď „London“. — Plimsoll. — Freemantle, kapitán lodi Juvincible. — Kapitán Sharp a John M'Intosh. — John Maynard na jezeře Erie. — Loď „Sarah Sands“. — Majáky. — Úskalí

Smalls“. — Eddystone. — Skerryvore. — První člun ochranný. — Vysvobozování ochrannými čluny. — Van Kook. — Zmužilost Frasersurghských. — Sebeobětivost v Great Yarmouthu.

Kapitola VIII.

Vojín.

Život povinnosti. — Jindřich IV. — Turenne. — Moltke. — Chevalier d'Assis. — Velicí mužové vojíny. — Socrates, Eschylus, Sofokles, Xenofon, Caesar, Horác, Dante, Petr Poustevník — Chaucer, Buchanan, Ben Jonson. — Filip Sydney. — Algernon Sydney, Davenant, Lovelace, Withers, Bunyan, Otway a Farquhar. — Steel, Coleridge, Sotheby, Cotbet, Lee, Murchison. — Velicí vojíni Španělska: Lope de Vega, Cervantes, Calderon, Mendoza de Santillana a jiní. — Básník Camoens. — Loyola, Descartes, Mapertnis, Malus, Niépce, Doz la Mark, Rochefoucauld, Courier. — Bayard. — Washington. — Wellington. — Jeho pojmy o povinnosti. — Jeho poslušnost, zmužilost, trpělivost, shovívavost. — Jeho nesnáze v Portugalsku a Španělsku. — Jeho lidskost, nestrannost, spravedlnost a spolehlivost. — Wellington a Napoleon. — Von Stein v Prusku. — Karel Albert a Viktor Emanuel v Itálii. — Rusové v Turecku. —
Hrůzy války.

Kapitola IX.

Hrdinnost v dobřechinění.

Ctnost a srdnatost. — Sebeobětivost. — Nehody. — Příležitosti k dobřechinění. — Mor. — Epimenides. — Karel Boromejský. — První nedělní škola. — Mor v Londýně. — Biskup Morton v Yorku. — Dr. Hodges a mor. — Rev. W. Mompesson v Eyamu. — Horečka v Leedsu. — Úmrtí dobrých lidí. — Lékaři na bojišti. — Larrey. — Salsdorf. — Dr. Thompson v Almě. — Dr. Kay v Benaresu. — Desátníci Derbyshire a Hopper. — Mnich Kadixský. — Udatná žena v Matagordě. — Ošetřování nemocných v době válečné. — Miss Nightingale. — Miss Stanley. — Miss Florence Lees. — Ošetřování v polní nemocnici. — Miss Carpeuter. — Mrs Chisholm. — Grace Vernon Bussel. — Helena Petrieova na Šetlandech. —
Grace Darling.

Kapitola X.

Sympatie.

Sv. Jan a synáčekové. — Užítky sympatie. — Sympatie a lidumilnost. — Preceňování peněz. — Goethe a utrpení. — Biskup Wilberforce. — Dr. Norman Macleod. — Východní část Londýna. — Edward Denison. — De Maistre. — Soudce Talfourd o sympatii. — Podnikatelé a dělníci. — Služba v domácnosti. — Anna Mackay. — „Co mi po tom!“ Národní hospodářství a věrná služba. — Utilitariáni. — Burus o bohatství. — Michal Angelo a jeho sluha. — Ohleduplnost a laskavost. — Benátčané. — Rodina. — Trpělivost. — Faraday. — Charles Lamb a jeho sestra. — Lady Watson a její manžel. — Vzpomínka na ženu. — Methodistické hody lásky. — Chudina. — Robert Raikes a nedělní školy. — Josef Lancaster. — Mary Anne Clough, dívka z továrny. — Glasgovská společnost chlapecká.

Kapitola XI.

Lidumilství.

Síla fysická. — Moc něžnosti. — Heine o malomocných. — Svatý Vincet de Paul. — John Howard. — Stav žalářů. — Mrs. Fry. — Mrs. Tatnall. — Mrs. Edmonds ve věznici Sing Sing. — Kapitán Pillsbury. — Tomáš Wright v Manchestru; Polepšování trestanců. — Josef Hume a přístupnost veřejných místností. — Veliká výstava. — Důvěrování lidem.

Kapitola XII.

Hrdinnost v misiích.

Vévoda Wellington o misiích. — Misionářova kariéra. — Misie Augustinova do Anglie. — Sever Anglie v pohanství. — Obrácení Paulinem. — Reč válečníka. — Misionáři v Evropě, Číně a Africe. — Sv. František Xaverský. — Las Casas v Záp. Indii. — Obrácí na

křesťanství domorodce. — Dr. Moffat v Africe. — Dr. Livingstone. — Ostrovy Polynésie. — John Williams. — Londýnská společnost misijní. — Vyučování průmyslu. — Stavba lodí. — Kočky a myši. — Návštěva v Anglii. — Mučenník na ostrově Erromanze. — Biskup Selwyn. — Biskup Patteson. — Jeho plavby. — Jeho díla. — Jeho smrt v Nukapě. — Commodore Goodenough. — Jonathan Edwards.

Kapitola XIII.

Laskavost ke zvířatům.

Ukrutnost. — Šťvanice býkův. — Zákon Richarda Martina. — Ptactvo v Hurlinghamu. — Ptačí křídla. — Ochrana ptactva divokého. — Chytání ptactva v Indii. — V Norvéžsku. — Chytání skřivanův. — Ulitování skřivánek v Aberdeeně. — Leonardo da Vinci. — Staří poustevníci. — Sv. František. — Slitovnost ptákův. — Lov sháňkou. — Napier a Outram. — Albert Sienský. — Hubení ptactva ve Francii. — Ukrutenství na žactvu. — Ukrutenství na dětech. — Mrskání v „koleji Kristově“. — Ukrutenství na zvířatech. — Osel. — Rozumnost psův. — Jeho svědomí. — Jeho příchynost. — Psík „Bobby“. — Sir Valter Scott a pes. — Pověstný pes. — Psi v Pompeji a Herkulanum. — Némá tvář lepší člověka. — Androkles a lev. — Voltaire o právech zvířat. — Starý „Tabby“. — Thoreau a zvířata. — Theodor Parker. — Kůň „Cruiser“. — Mr. Rarey. — Non é Cristiano. — Výjevy v Neapoli. — Koně v Londýně. — Miss Lisetta Restova. — Ukrutenství na koních. — Oř válečný.

Kapitola XIV.

Lidskost ke koním. — E. F. Flower.

Koňské otroctví. — Kůň ve Francii. — Uzdy vzpřimující. — „Koňský misionář“. — Mučírna. — Mr. Flower o pony a koni. — Stěhuje se do Ameriky. — Přistane v New Yorku a Filadelfii. — Tlupa cestovní. — Cesta k západu. — Hory Alleghanské. — Pittsburg. — Pltě na řece Ohio. — Cincinnati. — Lexington. — Mr. Henry Clay. — Otroctví. — Rappovci. — Prérie. — Domov na dálném západě. — Nedostatek potravy. — Plování přes Wabaš, War-

ringten, Albion. — Vychovávání Edwardka. — Honba na jelena. — Medvěd. — Pokrok osady. — Otroci. — Boj s otrokáři. — Dobrodružství. — Otrokáři umíní si zavraždití Flowera. — Výsledek. — Odchod do Anglie. — Malý Penn. — Vychovávání v New Lanarku a Londýně. — Vstup do obchodu, manželství a zdar. — Pokus zmenšití ukrutenství páchaná na koních. — Udidla a vzpřimující uzdy. — Móda a lidskost. — Výsledky snah Flowerových.

Kapitola XV.

Odpovědnost.

Povinnost a život. — Vzájemná pomoc. — Příklad. — Negace. — Věda ve víře. — Člověk zbytečný. — Vliv karakteru. — Perthes. — Mladý muž. — Věčnost slov a příkladův. — Dobré i zlé. — Špatné knihy. — Odpovědnost autorů. — Kniha malomocná. — Román krtičnatý. — Kniha chechtavá. — Romány Scottovy. — Charles Dickens. — Kniha hlas živoucí. — Výrok Wordsworthův. — Krylovova bajka: „Spisovatel a lupič“.

Kapitola XVI.

To poslední.

Mladost a stáří. — Neviditelný povel. — Wilkie v Eskurialu. — Bedřich Veliký. — Veliký Cyrus. — Perikles. — Mahmud Gaznavid. — Manchesterský továrník. — Karel IX. — Sydney. — Smith v zámku Howardově. — Kardinál Mazarin. — Sir Harry Vane. — Sir Walter Raleigh. — Francouzský maršálek. — Sir John Moore. — Sir Walter Scott. — Kant umíraje. — Jeremiáš Taylor o životě. — Člověka život pravý. — Sv. František assisský. — Poslední slova Raleighova.